

Zkušební otázky ke státním závěrečným zkouškám

Navazující magisterské studium programu Divadelní studia, včetně maior/minor (akademický rok imatrikulace 2017/2018 a mladší)

SZZk má tyto části: 1. teorie divadla, 2. dějiny divadla a 3. analýza. Studující táhnou po jedné otázce z teorie a dějin divadla, dílo k analýze vybírá komise dle předloženého seznamu minimálně 30 zhlédnutých představení. Na přípravu mají studující 30 minut, stejný čas je vyčleněn na zkoušení (10 minut na každou část). K absolvování SZZk je zapotřebí uspět ve všech částech zkoušky. Obsah otázek zahrnuje různé perspektivy, ne vyčerpávající popis všeho, co má zaznít. Studující na začátku specifikuje hledisko, kterým k otázce přistupuje. Soupisy publikací představují základní, nikoliv jedinou literaturu k pojednání otázky.

Teorie

1. Teatrologie po performativním obratu

Vysvětlete důsledky tzv. performativního obratu v teatrologii. Definujte pojmy performativ, (kulturní) performance a představení a jejich použití konkrétními autorkami a autory.

Literatura:

CARLSON, Marvin. *Dejiny divadelných teórií*. Bratislava: Divadelný ústav, 2006, s. 403–433.

FISCHER-LICHTE, Erika. "Ach, takove staré otázky..." a jak s nimi zachází divadelní teorie dnes In: *Divadelní revue*, XVI. 2005.

FISCHER-LICHTE, Erika. *The Routledge Introduction to Theatre and Performance Studies*. Edited by Minou Arjomand and Ramona Mosse. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2014. Part I: Central concepts of theatre and performance research, p. 5–46.

KOUBOVÁ, Alice. *Myslet z druhého místa: k otázce performativní filosofie*. Praha: NAMU, 2019. Kap. 4. Performanční umění a estetika performativity, s. 93-116.

JOVIČEVIĆ, Aleksandra. Čo je kulturálna a čo umelecká performancia: Od bežných každodenných vystúpení k totálnému herectvu. In: JOVIČEVIĆ, Aleksandra a VUJANOVIĆ, Ana. *Úvod do performatívnych štúdií*. Bratislava: Divadelný ústav, 2012, s. 39–62.

2. Současné antropologické, sociologické a psychologické koncepty divadla

Představte divadelní koncepty v sociálních a humanitních vědách a vysvětlete koncept teatrality.

Literatura:

CARLSON, Marvin. *Performance: a critical introduction*. 3rd ed. London, New York: Routledge, 2018. Chapter 1: Performance and social sciences, chapter 1, 2, p. 9–61.

FIEBACH, Joachim. Zamyšlení nad teatralitou. In: ROUBAL, Jan. *Souřadnice a kontexty divadla: antologie současné německé divadelní teorie*. Praha: Divadelní ústav, 2005, s. 65–80.

SCHECHNER, Richard. Od rituálu k divadlu a späť. In: týž. *Performancia: teorie, praktiky, rituály*. Bratislava: Divadelný ústav, 2009, s. 146–181.

3. Koncepty interkulturalismu/transkulturalismu v teatrologii

Výchozí premisy a klíčové pojmy divadelněvědného zkoumání z perspektivy inter-/transkulturalismu a kontext postkoloniálních teorií. Koncepce mezikulturní transgrese a kulturní hybridity v divadle.

Literatura:

BHABHA, Homi K. O mimikry a lidech. In: Týž. *Místa kultury*. Praha: Tranzit, 2012, s. 142–150.

BHARUCHA, Rustom. Somebody's Other: Disorientations in cultural politics of our times [1994]. In: PAVIS, Patrice (ed.). *The intercultural performance reader*. London, New York: Routledge, 1996, p. 197–212.

FISCHER-LICHTE, Erika, RILEY, Josephine a GISSENWEHRER, Michael. *The Dramatic Touch of Difference. Theatre, Own and Foreign*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1990, s. 337–344.

FISCHER-LICHTE, Erika, JOST, Torsten, IRIS JAIN, Saskya (eds.) *The Politics of Interweaving Performance Cultures. Beyond Postcolonialism*. London, New York: Routledge, 2014.

PAVIS, Patrice. Introduction: Towards a theory of interculturalism in theatre? In: Týž (ed.). *The intercultural performance reader*. London, New York: Routledge, 1996, p. 1–2

4. Současné mediální koncepce divadla a intermediality

Koncepce intermediality v divadle, vysvětlíte „mediálnost divadla“ a pojem „liveness“ s ohledem na jejich použití u konkrétních autorek a autorů.

Literatura:

AUSLANDER, Philip. *Liveness: performance in a mediatized culture*. London, New York: Routledge, 1999. Chapter 1, p. 10–60.

BAY-CHENG, Sarah, KATTENBELT, Chiel, LAVENDER, Andy a NELSON, Robin (eds.). *Mapping Intermediality in Performance*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010. p. 27–49, 83–99, 123–142, 171–191.

FISCHER-LICHTE, Erika. Vnímání a mediálnost. In: ROUBAL, Jan. *Souřadnice a kontexty divadla: antologie současné německé divadelní teorie*. Praha: Divadelní ústav, 2005, s. 140–146.

5. Současné koncepce těla a tělesnosti

Aktuální filozofické a sociálněvědné koncepce těla a tělesnosti a uplatnění v současné teatrologii. Dispozitivity negace a absétnosti v současném tanci a performance, koncept těla bez orgánu, těla-archivu a performativní identity.

Literatura:

GIL, José. Paradoxical Body. *The Drama Review*, 2006, 50(4), p. 21–35.

HRIEŠIK, Maja. *Telesnosť súčasného divadla. State o dramaturgii tela v súčasnom tanci a divadle*. Bratislava: CODE, 2012.

JOVIČEVIĆ, Aleksandra. Performatívne telá. In: JOVIČEVIĆ, Aleksandra a VUJANOVIĆ, Ana. *Úvod do performatívnych štúdií*. Bratislava: Divadelný ústav, 2012, s. 122–136.

LEPECKI, André (ed.). *Of the presence of the body essays on dance and performance theory*. 2004.

6. Současný divadelní strukturalismus a sémiotika

Strukturalistický a sémiotický přístup k divadlu. Objasněte proměnu strukturálně sémiotického pojetí divadla a jeho současné tendence. Demonstrujte na konkrétních autorech a autorkách.

Literatura:

MEERZON, Yana. Zpátky do budoucnosti: Současné strukturalistické tendence v analýze divadla a performance. *Divadelní revue*, 2013, 24(3), s. 26–40.

MUKAŘOVSKÝ, Jan. Záměrnost a nezáměrnost v umění. In Týž. *Studie I*. Brno: Host, 2007, s. 353–390.

PAVIS, Patrice. Semiology after semiology: in memory of Anne Ubersfeld. *Theatralia: revue současného myšlení o divadelní kultuře*, 2012, 15(2), s. 37–49.

VELTRUSKÝ, Jiří. *An approach to the semiotics of theatre*. With an afterword by Tomáš Hoskovec, and with a complete scholarly bibliography of the author. In: VELTRUSKY, Jarmila (ed.). Brno: Department of Theatre Studies, Faculty of Arts, Masaryk University, 2012.

7. Kognitivní teatrologie

Význam „kognitivního obratu“ v teatrologii. Vztah kognitivního zkoumání a zvýšeného zájmu o diváckou percepci, objasněte koncept metafory z pohledu kognitivních věd.

Literatura:

HAVLÍČKOVÁ KYSOVÁ, Šárka. Metafory, kterými hrajeme. Perspektivy a meze české kognitivní teatrologie. *Theatralia*, 2015, 18(1), s. 65–84.

SERESS, Ákos. 2012. Playing with Blends. Theatre Studies and Cognitive Turn. *Apertúra* [online]. Podzim 2012 [cit 25.9.2019]. Dostupné z <http://uj.apertura.hu/2012/osz/seress-playing-with-blends-theatre-studies-and-cognitive-science/>.

SOFIA, Gabriele. Divadlo jako živý systém. Neurovědy, biologie a komplexita při studiu vztahu mezi hercem a divákem. *Divadelní revue*, 2010, 21(1), 2010, s. 53–67.

8. Transformace dramatu v divadelní text

Odlišnost pojmů „drama“ a „divadelní text“. Jak charakterizuje „divadelní text“ Gerda Poschmann a co vystihuje proměnu od „dramatičnosti“ k „divadelnosti“ textu? Souvislost této proměny s pojmy „performativní obrat“ a „postdramatické divadlo“.

Literatura:

CARNEVALI, Davide. Is there a postdramatic drama? (About fable and the representation of world) In: JOBERTOVÁ, Daniela, JIŘÍK, Jan a AUGUSTOVÁ, Zuzana (eds.). *Horizonty evropského dramatu: Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi*. Praha: NAMU, 2017, s. 233–243.

LEHMANN, Hans-Thies. *Postdramatické divadlo*. Bratislava: Divadelný ústav, 2007, s. 33–49 a 171–183.

PAVLIŠOVÁ, Jitka. *Vývojové tendence rakouské dramatiky po roce 2000*. Brno: FF MU, disertační práce (nepubl.), 2012, s. 35–89. [cit 25.9.2019]. Dostupné z https://is.muni.cz/th/64927/ff_d/

České divadlo

Doporučené záznamy představení jsou výběrové a slouží k demonstraci zkoumaných jevů (tendencí, režijního stylu, herectví...) na konkrétních příkladech tvorby.

1. Funkce a postavení divadla v druhé polovině 20. století

Funkce a postavení divadla v jednotlivých etapách společenského kontextu po roce 1945. Představte divadelní tendence s výrazně společenským, politickým a etickým aspektem. Demonstrujte na vybraném příkladu konkrétního divadla a jeho tvorby.

Literatura:

KLIMEŠ, Ivan, ed. a WIENDL, Jan, ed. *Kultura a totalita. IV, Každodennost*. Praha: FF UK, 2016. (studie dle vlastního výběru)

KOVALČUK, Josef. *Téma: autorské divadlo*. Brno: JAMU, 2009.

NEKOLNÝ, Bohumil. *Studiové divadlo a jeho české cesty*. Praha: Nakladatelství Scéna, 1992.

2. Česká divadelní režie od druhé poloviny 20. století do současnosti

Proměny režijního stylu v daném období, jejich historická východiska, dobový kontext a představitelé. Demonstrujte podrobněji na tvorbě tří vybraných režijních osobností.

Literatura:

JUST, Vladimír. *Divadlo v totalitním systému*. Praha: Academia, 2010.

GROSSMAN, Jan. *Analýzy*. Praha: Československý spisovatel, 1991.

HORÍNEK, Zdeněk. *Divadlo mezi modernou a postmodernou*. Praha: Nakladatelství Studia Ypsilon, 1999.

Doporučené záznamy: *Hra o lásce a smrti* (dokument o inscenaci A. Radoka v Komorním divadle, 1967), *Julie a Romeo 63* (film. dokument o inscenaci O. Krejčí, 1963), *Mandragora* (záznam inscenace J. Menzla v ČK, 1965), *Revizor* (záznam inscenace J. Kačera v ČK, 1967), *Naši Naši furianti* (záznam inscenace P. Lébla z DNZ, 1994), *Maryša, po pravdě však Mařka* (záznam inscenace V. Morávka z Klicperova divadla, 1999), *Liška Bystrouška* (záznam inscenace J. A. Pitínského ze Slovákého divadla, 2004), *Akvabely* (inscenace V. Morávka z Klicperova divadla, 2005), *Evžen Oněgin* (záznam inscenace J. Mikuláška z DBP v Ostravě, 2007).

3. Herecký styl v českém divadle od druhé poloviny 20. století do současnosti

Proměny hereckého stylu, včetně linie nonverbálního pohybového divadla a moderní pantomimy. Pojmy „apelativní“, „osobnostní“, „autorské“ a „fyzické“ herectví. Demonstrujte proměny na vybraných příkladech souborů, inscenací a osobností.

Literatura:

HYVNAR, Jan. *O českém dramatickém herectví 20. století*. Praha: AMU a KANT 2008, s. 218–294.

ROUBAL, Jan. Vyskočilova koncepce (ne)divadelního autorství. In: *Hic sunt leones (O autorském herectví)*. Praha: AMU 2003, s. 32–43.

ROUBAL, Jan. Dvě alternativní tendence Nediadla Ivana Vyskočila. In: TÝŽ: *Divadlo jako neodhozený žebřík*. Brno: JAMU, 2015, s. 27–63.

VEBER, Václav. *Příběh pantomimy*. Praha: AMU, 2006.

Doporučené záznamy: *Revizor* (záznam inscenace J. Kačera z Činoherního klubu, 1971), *Haprdáns* (záznam inscenace Nediadla, 1980), *Commedia dell'arte* (TV záznam inscenace Dnp, 1974), *Pépe* (záznam inscenace Dnp, 1982), *Racek* (záznam inscenace P. Lébla z DNZ, 1998), *Maryša, po pravdě však Mařka* (záznam inscenace V. Morávka z Klicperova divadla, 1999), *Požitkáři* (záznam inscenace J. Mikuláška v DNZ, 2014).

4. Česká scénografie a divadelní prostor od 70. let 20. století

Souvislosti a rozdíly mezi tzv. akční scénografií a postmodernistickými postupy ve scénografii. Jak s těmito procesy souvisí emancipace kostýmního výtvarnictví? Vysvětlete proměny a tendence na tvorbě konkrétních autorů nebo autorek.

Literatura:

PTÁČKOVÁ, Věra. *Divadlo na konci světa*. Praha: Pražská scéna, 2008. Kapitola V. Akční scénografie, s. 224–259.

PTÁČKOVÁ, Věra. Česká scénografie 1970–1989; Česká scénografie 1989–2000. In: BREGANTOVÁ, Polana et al. *Dějiny českého výtvarného umění*. (VI/2), 1958/2000. Praha: Academia, 2007, s. 797–809, 1000–1007.

PŘÍHODOVÁ, Barbora. ...A po listopadu 1989. In: PTÁČKOVÁ, Věra, PŘÍHODOVÁ, Barbora a RYBÁKOVÁ, Simona. *Český divadelní kostým – Czech Theatre Costume*. Praha: Pražská scéna, 2011, s. 169–232.

ZDEŇKOVÁ, Marie. *Czech made: současná česká scénografie: = Contemporary Czech stage design*. Praha: Divadelní ústav, 2003.

Doporučené záznamy: *Don Juan Bastien* (záznam inscenace J. Nekvasila z Opery Mozart Praha, 1993), *Obří z hor* (záznam inscenace O. Krejčí z Divadla za branou II Praha, 1994), *Dido a Aeneas* (záznam inscenace J. A. Pitínského v Divadle J. K. Tyla v Plzni, 1998), *Racek* (záznam inscenace P. Lébla z DNZ v Praze, 1998), *Z knihy džunglí* (záznam inscenace J. Adámka z Divadla Minor Praha, 2007), *Požitkáři* (záznam inscenace J. Mikuláška v DNZ, 2014), *Z mrtvého domu* (záznam inscenace D. Špinara v ND, 2015).

5. Česká divadelní dramaturgie po roce 1945

Proměny dramaturgické praxe a jejich umělecké a mimoumělecké příčiny od roku 1945. Jak se proměnil přístup k volbě témat po roce 1989? Doložte tyto proměny v dramaturgické praxi konkrétních osobností a divadel.

Literatura:

CÍSAŘ, Jan. *Česká divadelní tradice: mýtus, nebo živá skutečnost?* Praha: KANT, 2011. Část II. Klasika a interpretace, s. 81–147.

KÖNIGSMARK, Václav. Co s Trójským koněm po vítězné bitvě? Situace čes. divadla po r. 1989. *Revue otevřené kultury (ROK)*, 1991, 2(1), s. 40–46.

JUNGMANNOVÁ, Lenka. *Příběhy obyčejných šílenství: "nová vlna" české dramatiky po roce 1989*. Praha: Filip Tomáš – Akropolis, 2015, s. 66–76.

JUST, Vladimír. *Divadlo v totalitním systému*. Praha: Academia, 2010.

6. Proměna tradičního českého loutkového divadla

Představte stručně vývojové změny loutkového divadla v průběhu 20. století po současnost. Základní znaky linie divadla „třetího druhu“ - demonstруйте na konkrétních příkladech souborů a osobností.

Literatura:

KLÍMA, Miloslav. *Josef Krofta. Inscenační dílo*. Praha: Pražská scéna, 2003.

MAKONJ, Karel, DVOŘÁK, Jan. *Od loutky k objektu*. Praha: Pražská scéna, 2007.

DUBSKÁ, Alice. *Dvě století českého loutkářství*. Praha: AMU, 2004.

Doporučené záznamy: *Prodaná nevěsta* (záznam inscenace J. Krofta z Divadla Drak, 1986), *Tři mušketýři* (záznam inscenace T. Dvořáka z Divadla Alfa, 2006).

7. Progresivita autorských a studiových scén v druhé polovině 20. století

Fenomén studiových scén a jeho vývoj do roku 1989, politické, divadelní i etické aspekty dramaturgie a inscenační tvorby, výrazné soubory a jejich poetika. Studiové tendence v oblastních divadlech. Demonstруйте na dvou vybraných tvůrčích osobnostech a jejich tvorbě. Objasněte pojmy „nepravidelná dramaturgie“ a „nepravidelný prostor“.

Literatura:

KOVALČUK, Josef. *Téma: autorské divadlo*. Brno: JAMU, 2009.

NEKOLNÝ, Bohumil. *Studiové divadlo a jeho české cesty*. Praha: Nakladatelství Scéna, 1992.

HYVNAR, Jan. *O českém dramatickém herectví 20. století*. Praha: AMU a KANT 2008, s. 218–294.

LAZORČÁKOVÁ, Tatjana. Studiové scény sedmdesátých a osmdesátých let 20. století – o nezastupitelnosti a inspiraci jednoho divadelního proudu. (Vymezení studiových scén v teoreticko-historickém kontextu). *Theatralia*, 2011, č. 2, s. 6-22.

8. Česká divadelní kultura po roce 1989

Proměna české divadelní kultury po roce 1989 z hlediska provozního, uměleckého a společenského. Typologie současného divadla a nejprogresivnější tendence, včetně současného pohybového a tanečního divadla. Demonstrujte vybranou tendenci na stěžejní osobnosti, souboru či inscenaci/projektu.

Literatura:

NEKOLNÝ, Bohumil. *Divadlo a kreativní sektor*. Praha: AMU, 2013.

CIHLÁŘ, Ondřej. *Nový cirkus*. Praha: Pražská scéna, 2006.

NÁVRATOVÁ, Jana (ed.). *Tanec v České republice*. Praha: IDU, 2010.

Theatralia 2011. 14(2). Podoby studiových scén, s. 45–88.

9. Adaptační strategie a transformace klasických dramát v českém divadle

Historické souvislosti adaptačních přístupů v českém divadle, jednotlivá časová období odklonu od klasického dramatického textu, jejich příčiny a souvislosti. Zaměřte se na vývoj po roce 1989 a různorodost adaptačních přístupů k dramatickým, prozaickým a dalším textům. Demonstrujte na konkrétních příkladech osobností a inscenací.

Literatura:

ŠULAJOVÁ, Iva. Dramatizace jako teoretický problém, *Divadelní revue*, 2004, č. 4., s. 46-61.

HORÁNEK, Zdeněk. *Úvod do praktické dramaturgie*. Brno: JAMU, 2009.

Doporučené záznamy: *Naši Naši furianti* (tv záznam z DNZ, r. Petr Lébl, 1996); *Evžen Oněgin* (tv záznam z DBP, r. Jan Mikulášek, 2007).

10. Tendence české divadelní historiografie v kontextu 20. století do současnosti

Proměny české divadelní historiografie v průběhu 20. století, metodologická východiska po roce 1989 a interdisciplinární aspekty současných konceptů výzkumu dějin divadla, včetně podnětů ze zahraničí a jejich aplikace v českém kontextu. Uveďte příklad publikací a autorů.

Literatura:

POSTLEWAIT, Thomas: *The Cambridge Introduction to Theatre Historiography*. Cambridge: Cambridge University press, 2009.

ROUBAL, Jan (ed.). *Souřadnice a kontexty divadla. Antologie současné německé divadelní teorie*. Praha: Divadelní ústav, 2005.

STORCHOVÁ, Lucie a kol., *Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě*. Praha 2014, s. 15–31.

Světové divadlo

Doporučené záznamy představení jsou výběrové a slouží k demonstraci zkoumaných jevů (tendencí, režijního stylu, herectví...) na konkrétních příkladech tvorby.

1. První divadelní reforma a její ohlas v soudobém divadle

Základní přístupy divadelních reformátorů 1. pol. 20. stol., demonstřujte jejich postupy v oblasti režie, scénografie, jevištní technologie a herectví. Jaký je přínos těchto reforem pro další vývoj divadla ve 20. století?

Literatura:

BROCKETT, Oscar G. *Dějiny divadla*. Kapitola Počátky moderního divadla v letech 1875–1915, podkapitola „Appia a Craig“. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008.

CRAIG, Edward Gordon. *O divadelním umění*. Praha: Divadelní ústav, 2007.

LEACH, Robert. *Makers of Modern Theater: An Introduction*. New York: Routledge, 2004.

2. Proměny moderního dramatu

Důsledky tzv. krize dramatu první poloviny 20. století a transformace dramatu v divadelní text. Demonstřujte na konkrétních textech obsahovou i formální specifičnost tzv. divadelního textu a uveďte souvislosti vývoje divadelního textu s érou postdramatického divadla.

Literatura:

AUGUSTOVÁ, Zuzana, JIŘÍK, Jan, JOBERTOVÁ, Daniela (eds.). *Horizonty evropského dramatu. Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi*. Praha: NAMU, 2017.

FISCHER-LICHTE, Erika. 2003. *Dejiny drámy. EPOCHY identity v divadle od antiky po současnosť*. Bratislava: Divadelný ústav, 2003.

LEHMANN, Hans-Thies. *Postdramatické divadlo*. Bratislava: Divadelný ústav, 2007.

3. Dramaturgické strategie ve světovém divadle od 70. let 20. století

Proměna dramaturgická praxe v souvislostech globalizace, koncepty „devised dramaturgy“ a kurátorství v současném umění. Představte proměny a koncepty v praxi konkrétních dramaturgů či dramaturgyň.

Literatura:

MALZACHER, Florian. Feeling Alive: The Performative potential of curating. In: MALZACHER, Florian a WARSZA, Joanna (eds.) *Empty Stages, Crowded Flats Performativity as Curatorial Strategy*. Berlin: Alexander Verlag, 2017, p. 28–41.

ROMANSKA, Magda (ed.). *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Abingdon: Routledge, 2015, p. 111–165.

STANKIEWICZ, Tereza. Who is the dramaturg in devised theatre? In: ROMANSKA, Magda (ed.). *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Abingdon: Routledge, 2015, p. 192–196.

4. Tanec, pohybové divadlo a performance ve 20. a na počátku 21. století

Aktuální žánry, druhy a tendence v oblasti současného tance a performance. Proměny tanečního a performativního umění prizmaty tělesnosti, identity a negace – doložte na konkrétních příkladech.

Literatura:

BRANDSTETTER, Gabriele. Klidový stav/pohyb. In: DVOŘÁKOVÁ, Dita (ed.). *Tanec, prostor a světlo: antologie současné německojazyčné taneční vědy*. Brno: JAMU, 2017, s. 42–68.

LEPECKI, André. *Exhausting Dance: Performance and the Politics of Movement*. Abingdon, New York: Routledge, 2006.

PETIŠKOVÁ, Ladislava – VANGELI, Nina. *Čítanka světové choreografie 20. století*. Praha: Konzervatoř Duncan Centre, 2005.

Doporučené záznamy: Pina Bausch: *Café Müller*; William Forsythe: *One Flat Thing Reproduced*; Sasha Waltz: *Körper*; Xavier Le Roy: *Self Unfinished*.

5. Performativní obrat – druhá divadelní reforma – neoavantgarda

Objasněte podstatu uvedených pojmů a výchozí premisy jejich pojmenování/zkoumání. Signifikantní projevy v oblasti divadla a performance. Proměny pojetí prostoru ve vztahu k pozici diváka a herectví – demonstруйте na konkrétních příkladech.

Literatura:

ARONSON, Arnold. *Americké avantgardní divadlo*. Praha: AMU, 2011.

BARBA, Eugenio. *Slovník divadelní antropologie*. Praha: Divadelní ústav, 2000.

BRAUN, Kazimierz. *Druhá divadelní reforma?* Praha: Divadelní ústav, 1993.

PILÁTOVÁ, Jana. *Hnízdo Grotowského: Na prahu divadelní antropologie*. Praha: Divadelní ústav, 2009.

SCHECHNER, Richard. *Environmental Theatre*. New York: Applause, 1994.

Doporučené záznamy: Peter Brook: *Mahábhárata / Marat/Sade*; Tadeusz Kantor: *Mrtvá třída*; Jerzy Grotowski: *Vytrvalý princ*, Marina Abramović: *Tomášovy rty*; Living Theatre: *Antigona*, Ariane Mnouchkine: 1789. The Performance Group: *Dionysos in 69*.

6. Politické divadlo

Stručný vývoj politického divadla v průběhu 20. století a na počátku 21. století. Nejvýraznější projevy současného politického divadla doložte konkrétními příklady. Specifikujte fenomény performing history a experts of everyday.

Literatura:

MALZACHER, Florian (ed.). *Not just a mirror: looking for political theatre today*. Berlin: Alexander Verlag, 2015.

ROKEM, Freddie. *Performing History. Theatrical Representations of Past in Contemporary Theatre*. Iowa: Univ. of Iowa Press, 2000.

SCHNELLE, Barbora. Politické divadlo a jeho dvě německé tradice. In: *Otázky divadla a filmu*, Q, Řada teatrologická a filologická, 47, Q1. Brno: 1998, Masarykova univerzita, s. 47–56.

7. Postupy scénografie ve světovém divadle od 60. let 20. století

Modernistický a postmodernistický přístup ke scénografii a jejich podstata. Demonstrujte na konkrétních příkladech tvorby. Jak současná scénografie a kostýmní design pracuje s tělesností a její političností? Pražské Quadriennale a jeho význam pro diskusi o scénografii.

Literatura:

ARONSON, Arnold. *Pohled do propasti: eseje o scénografii*. Praha: Divadelní ústav, 2007.

ARONSON, Arnold (ed.). *The Routledge Companion to Scenography*. Oxon, New York: Routledge, 2017, p. 79–181.

KUBUROVIĆ, Branislava a LOTKER, Sodja (edS.). *Shared space: music, weather, politics: new approaches to scenography: Prague Quadrennial 2015*. Prague: Arts and Theatre Institute, p. 46–71.

Analýza a seznam zhlédnutých představení

Z důvodu koronavirové nákazy a uzavření divadel je mimořádně možné v seznamu uvádět záznamy představení.

Studující zkušební komisi předkládají vytištěný seznam zhlédnutých představení, který slouží jako základ pro zadání analytické otázky. V ideálním případě by měl být seznam sestavován již smyšlenkou na to, že kterýkoliv z uvedených titulů může být zvolen jako předmět analýzy. Pravidlem je, že pokud si studující táhnou otázku z dějin světového divadla, k analýze jim je přidělena česká produkce a naopak. Samotný výběr analytického přístupu nebo metody je individuální volbou každého studenta či studentky. Před zahájením zkoušení je třeba analytickou metodu specifikovat zkušební komisi.

Seznam by měl být vypracován na základě následujících pokynů:

- Seznam obsahuje alespoň 30 titulů.
- Seznam obsahuje pouze živě shlédnutá představení, ne záznamy.
- Představení a záznamy by měly být řazeny buď chronologicky dle data uvedení, nebo abecedně dle prvního písmena českého názvu.
- K zápisu produkcí doporučujeme dodržet následující formu: český název (rok uvedení, režie/choreografie, divadlo či soubor, případně další informace o uvedení).

Příklad:

Displacement (2016, ch. Mithkal Alzghair, Compagnie Hek-Ma, viděno na festivalu 4+4 dny v pohybu, 2018).

Mýcení (2018, r. Jan Mikulášek, Divadlo Na zábradlí).

Nedostatečný nebo nedůsledně zpracovaný seznam zhlédnutých představení může být důvodem k nepřipuštění k SZK.